

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΓΕΩΓΡΑΦΙΑΣ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΓΕΩΓΡΑΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ		ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΣΤ
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΑΣΤΙΚΗ ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	-		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ ΣΤΗΝ ΑΓΓΛΙΚΗ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης

και Παράρτημα Β

- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Σκοπός του μαθήματος, είναι η εξειδίκευση και εμπάθунση στις αρχές, τα κριτήρια και τα προγράμματα Βιώσιμης Ανάπτυξης Πόλεων και Αστικών Περιοχών. Ειδικότερα, ο/η εκπαιδευόμενος/η στα πλαίσια του μαθήματος:

- εξοικειώνεται με κριτήρια, εργαλεία και μεθόδους διάγνωσης αναπτυξιακών προβλημάτων σε αστικές περιοχές και πόλεις από τη σκοπιά της βιώσιμης ανάπτυξης.
- εξασκείται στην ερμηνεία και ανάλυση των παραπάνω προβλημάτων (περιβαλλοντικών, κοινωνικών, οικονομικών, θεσμικών) σύμφωνα με τις αρχές και τα

κριτήρια της βιώσιμης ανάπτυξης

- αναγνωρίζει καλές και κακές πρακτικές στα προγράμματα αστικής ανάπτυξης υπό το πρίσμα της διατήρησης του φυσικού και πολιτισμικού κεφαλαίου, της ενδογενεακής και διαγενεακής ισότητας, της εξάλειψης της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού, της περιβαλλοντικής δικαιοσύνης, της προστασίας των βασικών ανθρωπίνων δικαιωμάτων, της ικανοποίησης των βασικών αναγκών, της διασφάλισης ανοικτού, ευρύτατα συμμετοχικού συστήματος διακυβέρνησης κλπ
- είναι σε θέση να αξιοποιεί παλιά και νέα καινοτόμα εργαλεία και διαδικασίες για τη διόρθωση των προβλημάτων αυτών και την προώθηση του στόχου της αστικής βιώσιμης ανάπτυξης.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία (των 2 ατόμων)
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον, με την έννοια ότι απαιτούνται και αξιοποιούνται γνώσεις από διάφορες επιστημονικές περιοχές
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Άσκηση κριτικής (σε υφιστάμενες δομές και προγράμματα αστικής ανάπτυξης)
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Η έννοια της βιώσιμης ανάπτυξης γενικά και οι αντιφάσεις της
2. Οικονομικές, κοινωνικές, πολιτισμικές, περιβαλλοντικές, πολιτικές διαστάσεις της Βιώσιμης Ανάπτυξης
3. Η έννοια του οικολογικού ίχνους
4. Η Διάσκεψη του Ρίο και του Γιοχάνεσμπουργκ, η Ατζέντα 21, η Χάρτα Aalborg
5. Παρακολούθηση και δείκτες μέτρησης της προόδου προς τη Βιώσιμη Ανάπτυξη σε επίπεδο μητροπολιτικών περιφερειών, πόλεων και αστικών περιοχών
6. Προγράμματα, σχέδια και δράσεις Αστικής Βιώσιμης Ανάπτυξης (ζητήματα ισότιμης πρόσβασης στα περιβαλλοντικά αγαθά, συμπαγούς πόλης και αντιμετώπισης της

αστικής διάχυσης, βιώσιμων καταναλωτικών προτύπων, αστικής ρύπανσης, ασφάλειας, βιώσιμης κινητικότητας, εξοικονόμησης ενέργειας, ανακύκλωσης υλικών, προστασίας πολιτικών δικαιωμάτων και συμμετοχής στη λήψη των αποφάσεων)

7. Η κοινωνική συμμετοχή, η διακυβέρνηση και ο ενδογενής χαρακτήρας της Αστικής Βιώσιμης Ανάπτυξης σε αντιδιαστολή με τον «εκ των άνω» σχεδιασμό της
8. Εθνικές και Ευρωπαϊκές πολιτικές Αστικής Βιώσιμης Ανάπτυξης (Πρωτοβουλίες Urban I και II, Urbact, το Πράσινο Βιβλίο για το Αστικό Περιβάλλον κ.α)
9. Επιτυχημένα παραδείγματα βιώσιμης αστικής ανάπτυξης από επιλεγμένες ευρωπαϊκές χώρες (Ολλανδία, Φινλανδία, Ιρλανδία, Ιταλία, Ελλάδα).

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	<p>Πρόσωπο με πρόσωπο</p> <ul style="list-style-type: none"> • Στην αίθουσα διαλέξεων • Στην επίβλεψη των εργασιών 													
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	<p>Χρήση ηλεκτρονικών μέσων στις παραδόσεις καθώς και χρήση του διαδικτύου (e-class).</p>													
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</p>	<table border="1" style="width: 100%; text-align: center;"> <thead> <tr> <th style="text-align: left;">Δραστηριότητα</th> <th style="text-align: left;">Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td> <td>39</td> </tr> <tr> <td>Επίβλεψη και προφορική παρουσίαση εργασιών</td> <td>11</td> </tr> <tr> <td>Εργασία (εκπόνηση)</td> <td>30</td> </tr> <tr> <td>Αυτοτελής μελέτη</td> <td>40</td> </tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td> <td>120</td> </tr> </tbody> </table>		Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	39	Επίβλεψη και προφορική παρουσίαση εργασιών	11	Εργασία (εκπόνηση)	30	Αυτοτελής μελέτη	40	Σύνολο Μαθήματος	120
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου													
Διαλέξεις	39													
Επίβλεψη και προφορική παρουσίαση εργασιών	11													
Εργασία (εκπόνηση)	30													
Αυτοτελής μελέτη	40													
Σύνολο Μαθήματος	120													
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμών, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Εκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Γλώσσα αξιολόγησης: Ελληνική</p> <p>Μέθοδοι αξιολόγησης</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Επιτυχής ανάπτυξη εργασίας σε γραπτή (έντυπη) μορφή (50%) 2. Προφορική, δημόσια παρουσίαση της εργασίας (50%) <p>Τα κριτήρια αξιολόγησης περιλαμβάνονται στον Οδηγό του μαθήματος που διανέμεται σε έντυπη μορφή στην αρχή του εξαμήνου και αναρτάται και στο e-class.</p>													

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Βασενχόβεν Λ. (2001), «Ο σχεδιασμός των πόλεων στον αστερισμό της περιβαλλοντικής ευθύνης», *Συνέδριο Δόμηση & Περιβάλλον*, 17-18 Σεπτεμβρίου 2001.
- Βασενχόβεν Λ., Σαπουντζάκη Κ., Ασπρογέρακας Ε., Γιαννίρης Η., Παγώνης Θ. (2010), *Χωρική Διακυβέρνηση: Θεωρία, Ευρωπαϊκή Εμπειρία και η Περίπτωση της Ελλάδας*,

Εκδόσεις Κριτική, Αθήνα.

- Βασενχόβεν Λ. (2002), «Η θεωρία του χωροταξικού και πολεοδομικού σχεδιασμού και η ιδεολογία της βιώσιμης ανάπτυξης», Πρακτικά 2ου Πανελληνίου Συνεδρίου Διαχείριση και Βελτίωση παράκτιων Ζωνών, Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο, 25-28 Νοεμβρίου 2002.
- Καυκαλάς Γ., Βιτοπούλου Α., Γεμεντζή, Γ., Γιαννακού Α., Τασοπούλου Α. (2016), *Βιώσιμες Πόλεις - Προσαρμογή και Ανθεκτικότητα σε Περιόδους Κρίσης*, Heal Link, Αποθετήριο "Κάλλιπος".
- Baker S. et al. (eds) (1997), *The politics of sustainable development: Theory, policy and practice within the European Union*, Routledge.
- Beatley T. and Manning K. (1997), *The ecology of place: Planning for environment, economy and community*, Island Press.
- Bryant B. (ed.) (1995), *Environmental justice: Issues, policies and solutions*, Island Press.
- Elliot J.A. (1999), *An Introduction to Sustainable Development*, second edition, Routledge, London and New York.
- European Commission / Expert Group on the Urban Environment (1998), *European sustainable cities*, Official Publications of the European Communities.
- European Commission (1997), *Agenda 21, the first five years: European Community progress on the implementation of Agenda 21, 1992-1997*, Official Publications of the European Communities.
- European Sustainable Development Network (ESDN) (2012), *Resilience and Sustainable Development – Theory of Resilience, Systems Thinking and Adaptive Governance*, Quarterly Report No 26, (U. Pisano)
http://www.sd-network.eu/quarterly%20reports/report%20files/pdf/2012-September-Resilience_and_Sustainable_Development.pdf
- Evans P. (ed.) (2002), *Livable cities: Urban struggles for livelihood and sustainability*, University of California Press.
- Forsyth T. (ed.) (2005): *Encyclopedia of International Development*, Routledge, London and New York.
- Girardet H. (1999), *Creating sustainable cities*, Greenbooks.
- Herrschel T. and Newman P. (2002), *Governance of Europe's city regions – Planning, policy and politics*, Routledge.
- Kenny M. and Meadowcroft J. (eds) (1999), *Planning sustainability*, Routledge.
- Kirkby J. et al. (eds) (1995), *The Earthscan reader in sustainable development*, Earthscan.
- Lafferty W. and Meadowcroft J. (eds)(2000), *Implementing Sustainable Development – Strategies and Initiatives in High Consumption Societies*, Oxford University Press.
- Le Gales P.(2002), *European cities-Social conflicts and governance*, Oxford Univ. Press.
- Masser C. (1996), *Resolving environmental conflict: Towards sustainable community development*, St Lucie Press.
- May Sh. (2008), "Ecological citizenship and a plan for sustainable development", *City*, 12(2), pp. 237 – 244
- Mazmanian D.A. and Kraft M.E. (eds) (1999): *Toward sustainable communities: Transition and transformations in environmental policy*, MIT Press.
- Mega V.P. and Petrella R. (eds) (1997), *Utopias and realities of urban sustainable development: New alliances between economy, environment and democracy for small and medium sized cities*, Conference proceedings, Official Publications of the European Communities.
- Melissourgos G., Wassenhoven L. and M. Wassenhoven (2003), "Urban resources and sustainability at the neighbourhood level: The case of Kypseli and Rentis in the Athens

conurbation", proceedings of the *International Sustainable Development Conference 2003*, University of Nottingham, 24-25 March 2003.

- Newman P. and Kenworthy J. (1999), *Sustainable cities: Overcoming automobile dependence*, Island Press.
- Purvis M., Grainger A. (eds)(2004), *Exploring Sustainable Development* Earthscan, London.
- Register R. (2006), *Ecocities: building cities in balance with nature*, New Society Publishers.
- Roberts, P. (1995) *Environmentally Sustainable Business: a Local and Regional Perspective* P. Chapman: London.
- Sassen S. (2009), *Cities are at the centre of our environmental future*, S.A.P.I.EN.S.
- Sellers J. (2001), *Governing from below: Urban politics and post-industrial economy*, Cambridge University Press.
- Satterthwaite D. (ed.) (1999), *The Earthscan reader in sustainable cities*, Earthscan.
- Shen L-Y., Ochoa J., Shah M., Zhang X. (2011), "The Application of Urban Sustainability Indicators- A Comparison between Various Practices", *Habitat International*, 35, pp.17-29
- Shmelev S. and Shmeleva I. (2009), "Sustainable cities: problems of integrated interdisciplinary research", *International Journal of Sustainable Development*, Volume 12, Number 1, pp. 4 – 23
- UN Habitat (2009), *Planning Sustainable Cities*, Earthscan, London.
- UN (Sustainable Development Knowledge Platform)(2016), *Transforming our World: The 2030 Agenda for Sustainable Development*
<https://sustainabledevelopment.un.org/post2015/transformingourworld>
- Wheeler St. M. and Beatley T. (edit.) (2004), *The Sustainable Urban Development Reader*, Routledge (Urban Reader Series), London.
- Worldwatch Institute (2007), *State of the World: Our Urban Future*.